

AI in 2026: Van pilots naar impact

DUX Group Trendrapport

De volgende fase van AI

De afgelopen jaren en met name 2025 hebben in het teken gestaan van experimenteren met AI. In 2026 verwachten wij dan ook een fundamenteel omslagpunt.

Waar de afgelopen periode werd gedomineerd door pilots, hype en losse toepassingen, verschuift in 2026 de focus naar integratie, schaalbaarheid en aantoonbare waarde in de kern van de bedrijfsvoering.

Organisaties zullen ontdekken dat succes met AI niet langer wordt bepaald door het meest geavanceerde model, maar door context, governance en de samenwerking tussen mens en technologie.

In dit rapport beschrijven we dan ook 6 trends die deze verschuiving mogelijk maken.

2026 wordt niet het jaar van nieuwe AI-hypes, maar het jaar waarin AI verder volwassen wordt.

Van AI-assistents naar doelgerichte agents

In 2025 werd AI door veel mensen gebruikt als een assistent om te helpen bij losse taken (samenvatten, schrijven, analyseren), in 2026 verwachten wij de doorbraak naar agents die zelfstandig doelen nastreven en uitvoeren. Een agent krijgt niet langer een taak, maar een intentie: een einddoel wordt door een agent opgedeeld in kleinere stappen, die vervolgens worden uitgevoerd, geëvalueerd en - indien nodig - geëscaleerd naar een mens.

Deze agents zullen steeds vaker opereren in multi-agent systemen, waarbij gespecialiseerde agents samenwerken onder regie van een orkestrator. Dit maakt AI-systemen robuuster en beter vergelijkbaar met menselijke teams.

Voor medewerkers betekent dit een andere manier van samenwerken met technologie. AI is geen losse tool meer, maar een digitale collega met een duidelijke rol. Deze fase is cruciaal voor de volgende stap: medewerkers leren werken mét agents, wat de opstap vormt naar verdere autonomie in de toekomst.

Context Knowledge

Van data naar besluitvorming

AI-agents kunnen pas betrouwbaar opereren wanneer zij begrijpen waarom in het verleden bepaalde besluiten zijn genomen. Traditionele systemen, zoals CRM, ERP of HR leggen voornamelijk de uitkomst vast, maar niet de onderliggende context, afwegingen en uitzonderingen. Juist deze impliciete kennis is cruciaal voor autonome besluitvorming.

Daarom verschuift de aandacht naar Context Knowledge, vastgelegd in Context Graphs. Hierin wordt niet alleen de relaties tussen data vastgelegd, maar ook de stappen die zijn genomen bij de besluitvorming (decision traces): welke situatie speelde er, welke regels of precedents waren van toepassing en wie valideerde het besluit. Hierdoor ontstaat er geheugen van de organisatie die door AI-agents kan worden geraadpleegd én geaudit.

In 2026 wordt deze context daarmee een minimale vereiste voor betrouwbare AI. Kleine of middelgrote modellen mét een rijke (organisatie specifieke) context presteren beter dan grote modellen zonder dit geheugen. Context Knowledge vormt dan ook de basis voor schaalbare, uitlegbare en controleerbare AI-besluitvorming.

Van AI-pilots naar schaalbare waarde

2025 stond voornamelijk in het teken van allerlei AI-pilots. In 2026 moet dit verschuiven. Slechts een klein deel van de AI-initiatieven wist daadwerkelijk door te groeien naar productie met meetbare ROI. De belangrijkste oorzaken blijken niet technisch, maar organisatorisch van aard. Denk hierbij aan gefragmenteerde data, gebrek aan governance en onvoldoende focus op de bedrijfsdoelstellingen.

Succesvolle organisaties hanteren daarom gestructureerde schaalmodellen. Kenmerkend is dat AI niet langer als experiment wordt gezien, maar als een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering, met duidelijke KPI's, eigenaarschap en lifecycle-management. Hierbij worden zaken als governance, data-architectuur en betrouwbaarheid vanaf dag één meegenomen.

In 2026 zal er dan ook een duidelijke tweedeling ontstaan. Aan de ene kant organisaties die weten AI te operationaliseren en waarde creëren, en aan de andere kant organisaties die blijven steken in pilots zonder impact.

Modellen

Focus op toepassing

De ontwikkeling is de capaciteit van AI-modellen vlakt af. In plaats van steeds grotere modellen zal de aandacht verschuiven naar efficiëntie, specialisatie en toepassing. De economische waarde verplaatst zich nadrukkelijk van de model-laag naar de applicatie- en workflowlaag.

Organisaties halen hun voordeel niet uit het bezitten van het “beste” model, maar uit het slim inzetten van modellen binnen specifieke domeinen, verrijkt met context en geïntegreerd in processen. Dit betekent dat test-time reasoning, retrieval-augmented generation (RAG) en verticale AI-oplossingen steeds belangrijker wordt.

In 2026 geldt: AI wordt beter niet omdat het model groter is, maar omdat de toepassing slimmer is ontworpen.

De Human factor

De herwaardering van de mens

In 2025 werd AI ook vaak gezien als een vervanging voor menselijk werk. Dit heeft geleid tot reorganisaties waarbij mensen werden vervangen door AI. Op deze beweging ontstaat in 2026 een correctie. Veel organisaties zullen ontdekken dat creativiteit, empathie, oordeel en contextbegrip moeilijk te automatiseren zijn en dat dit nog steeds mensenwerk is. In 2026 staat daarom de samenwerking tussen mens en technologie centraal.

De rol van de mens zal verschuiven van uitvoerder naar regisseur, controleur en coach van AI-systemen. Nieuwe vaardigheden worden belangrijk: samenwerken met AI, interpretatie en ethische beoordeling. Organisaties die inzetten op het versterken van de mens met AI zullen aantoonbaar beter presteren dan organisaties die inzetten op pure vervanging.

De menselijke factor is geen rem op AI, maar juist een voorwaarde voor het creëren van duurzame waarde.

VIBE coding

Democratisering met governance

Vibe coding-tools zijn in 2025 echt doorgebroken. Denk aan Lovable, Cursor en andere oplossingen. Deze tools maken het mogelijk dat ook niet-technische medewerkers applicaties kunnen bouwen door de gewenste functionaliteit te beschrijven. Wat in 2025 vooral werd gebruikt voor prototyping, groeit in 2026 uit tot een serieuze productiviteitstool binnen organisaties.

Tegelijkertijd brengt deze democratisering aanzienlijke risico's met zich mee op het gebied van security, privacy en compliance. Blind gegenereerde code, ongecontroleerde datakoppelingen en shadow AI vormen een reëel gevaar. Daarom verschuift de aandacht naar governance-modellen waarin toegang tot data, beveiliging en auditability vanaf het begin zijn ingebouwd.

In 2026 geldt: vibe coding is geen IT-probleem, maar een organisatievraagstuk. Succesvolle organisaties faciliteren deze tools in gecontroleerde omgevingen, met duidelijke kaders en ondersteuning.

Conclusie

2026 wordt het jaar dat AI verder volwassen wordt. In dit rapport hebben we zes trends beschreven die dit ondersteunen

✓ De ontwikkeling van assistenten naar doelgerichte agents

✓ Van data naar besluitvorming

✓ Van pilots naar schaalbare waarde

✓ De focus op de toepassing van modellen

✓ De samenwerking tussen de mens en technologie

✓ Het gebruik en inzet van Vibe coding

! Deze 6 trends zijn niet op zichzelf staand maar complementair

Conclusie

Organisaties die in 2026 waarde creëren

✓ **Bouwen context in.**

✓ **Focussen op de bedrijfsdoelstelling**

✓ **Schalen met discipline**

✓ **Empoweren medewerkers**

! **Organisaties die dit doen, zien AI zien als een volwassen technologie in plaats van een serie experimenten en zullen hun concurrenten voorbij steven in waarde creatie en medewerkers betrokkenheid. De toekomst begint nu.**

Klaar voor verandering?

Neem dan contact met ons op

info@duxgroup.nl

duxgroup.nl